



# Göteborgs Stad

## Miljö

Handläggare: Arne Tihane  
Tfn 031-368 3851  
E-post [arne.tihane@miljo.goteborg.se](mailto:arne.tihane@miljo.goteborg.se)  
2011-10-26

Riksbyggens Brf Göteborgshus Nr 21  
Box 31060  
400 32 Göteborg

Dnr 09327/10  
09329/10

### Avslutat radonärende

**Fastighet: Bagaregården 36:10, Storhöjdsgratan 17**  
**Bagaregården 58:2, Kobergsgatan 3-31, 34**

#### Uppmätta radonhalter

Miljöförvaltningen har tagit del av protokoll från radonmätningar i ovan nämnda fastighet. Ca 20 % av lägenhetsbeståndet har nu kontrollerats med avseende på radon. Samtliga marklägenheter har kontrollerats. Resultaten visar på nivåer mellan ca <60 - 80 Bq/m<sup>3</sup>.

#### Riktvärde

Enligt Socialstyrelsens bedömningsgrund bör olägenhet anses föreligga om radongashalten överstiger 200 Bq/m<sup>3</sup> (årsmedelvärde). Riksdagen har också beslutat att komplettera miljö kvalitetsmålet "God bebyggd miljö" med ett delmål för inomhusmiljön. Detta innebär bland annat att radonhalten i alla bostäder år 2020 ska vara lägre än 200 Bq/m<sup>3</sup>.

#### Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen gör bedömningen att några mer omfattande åtgärder inte är nödvändiga i ovan nämnda fastighet för att klara nuvarande riktvärde. Miljöförvaltningen kommer därför att avsluta detta ärende.

#### Fastighetsägarens egenkontroll

Vi vill i detta sammanhang också passa på att påminna om att alla fastighetsägare omfattas av miljöbalkens krav på egenkontroll. Som ägare till en fastighet som innehåller blå lättbetong är det särskilt viktigt att sköta ventilationen med regelbunden kontroll och service. Vidare bör förnyade radonmätningar utföras efter några år t.ex. i samband med genomförd OVK (obligatorisk ventilationskontroll) eller vid omfattande ombyggnader i fastigheten. Det är också viktigt att ha en god ordning på dokumentationen så att man framöver kan informera en eventuell ny ägare och nuvarande och nya hyresgäster om radonsituationen i fastigheten.

#### Information till hyresgästerna

Eftersom ventilationen har avgörande betydelse för radongashalten är det viktigt att ni informerar era hyresgäster om betydelsen av att hålla frånluftsventiler i badrum

och kök öppna och väl rengjorda. Även eventuella uteluftsventiler i rum ska vara öppna så mycket som möjligt. Information ska ges även till alla nya hyresgäster. Kopiera gärna upp och använd miljöförvaltningens faktablad om radon och ventilation som bifogas denna skrivelse.

### **Avgift för tillsyn**

Vi vill i detta sammanhang också informera om att miljö- och klimatnämnden tar ut en avgift av fastighetsägaren för sin tillsyn. Avgiften tas ut enligt bestämmelserna i miljöbalken och en taxa som är fastställd av kommunfullmäktige.

För närvarande uppgår avgiften till 900 kronor i timmen. Debiterbar tid är inte bara eventuella inspektioner utan också resor, skrivarbete, registerhållning m.m. Faktura för den tid som lagts ner på att avsluta detta ärende 0,5 timma kommer att översändas i ett separat beslut.

Om ni vill diskutera ärendet är ni välkommen att höra av er till undertecknad.

På miljö- och klimatnämndens vägnar



Arne Tihane  
miljöinspektör

Bilaga: Faktablad "Radoninformation till boende" samt "Frisk luft hemma"

# Radoninformation till boende



**Radon är en ädelgas som bildas när det radioaktiva grundämnet radium sönderfaller. Radongasen sönderfaller i sin tur till radondöttrar och när vi andas in luft med radon fastnar radondöttrarna i våra luftvägar. Radon inomhus kan komma från mark, byggnadsmaterialet blå lättbetong och vatten i djupborrade brunnar.**

## Hälsorisker och riktvärde

Förhöjda radonhalter kan på lång sikt innebära en ökad risk för lungcancer, något man framförallt sett hos rökare.

Enligt Socialstyrelsen ska halter över 200 Becquerel per kubikmeter (Bq/m<sup>3</sup>) radongas betraktas som en olägenhet för människors hälsa och ska därför åtgärdas. Riksdagen har fastställt ett mål för radon som innebär att radonhalten i alla bostäder ska vara lägre än 200 Bq/m<sup>3</sup> år 2020.

## Situationen i Göteborg

I Göteborg finns många lägenheter som har en eller flera väggar av blå lättbetong. I dessa lägenheter finns det därför risk för att radonhalterna är förhöjda.

Det kan också bli problem med radon i vissa lägenheter med direkt markkontakt, även om marken i Göteborg till största delen är låg- eller normalriskmark vad gäller radon. Göteborgs kommunala dricksvatten kommer från ytvatten och innehåller inte radon.

## Fastighetsägarens ansvar

Fastighetsägaren har ansvaret för att ta reda på om det finns problem med radon i huset och om det behövs också se till att radonhalterna sänks. Ventilationen har mycket stor betydelse för hur höga radonhalterna blir inomhus. De åtgärder som därför kan bli aktuella från fastighetsägarens sida är framför allt att se över, justera och i många fall också förbättra ventilationen i fastigheten.

## Den boendes ansvar

Du kan själv göra mycket för att sänka radonhalterna i din bostad, t.ex. genom följande åtgärder:

- Håll alltid frånluftsventilerna i kök och badrum öppna och rengör ventilerna med jämna mellanrum.
- Se till att uteluftsventiler i vardagsrum och sovrum är öppna så mycket som möjligt. Dessa ventiler - som inte finns i alla lägenheter - är ofta placerade ovanför eller under fönstren. En annan typ av ventiler kan sitta på ytterväggen vid sidan om fönstret.
- Om din bostad saknar uteluftsventiler kan du kontakta din fastighetsägare. Observera att uteluftsventiler ska finnas i t.ex. sov- och vardagsrum och inte i kök och badrum.

Om det blir fel på ventilationen – kontakta din fastighetsägare.

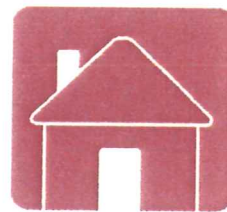
### Mer information

Om du har några frågor om radon i ditt hus ska du i första hand kontakta fastighetsägaren. Du är också välkommen att höra av dig till miljöförvaltningen med dina radonfrågor.

Bra information om radon finns dessutom på Strålsäkerhetsmyndigheten [www.ssm.se](http://www.ssm.se) samt på [www.radonguiden.se](http://www.radonguiden.se)







# Frisk luft hemma

För att må bra behöver vi luft med bra kvalitet. Luften inomhus måste ständigt bytas ut mot renare luft. Alla hus har därför någon slags ventilation. I inomhusluften samlas matos och fukt. Olika ämnen kommer också från möbler, apparater och byggnadsmaterial. Vi kan påverka hur luften är omkring oss.

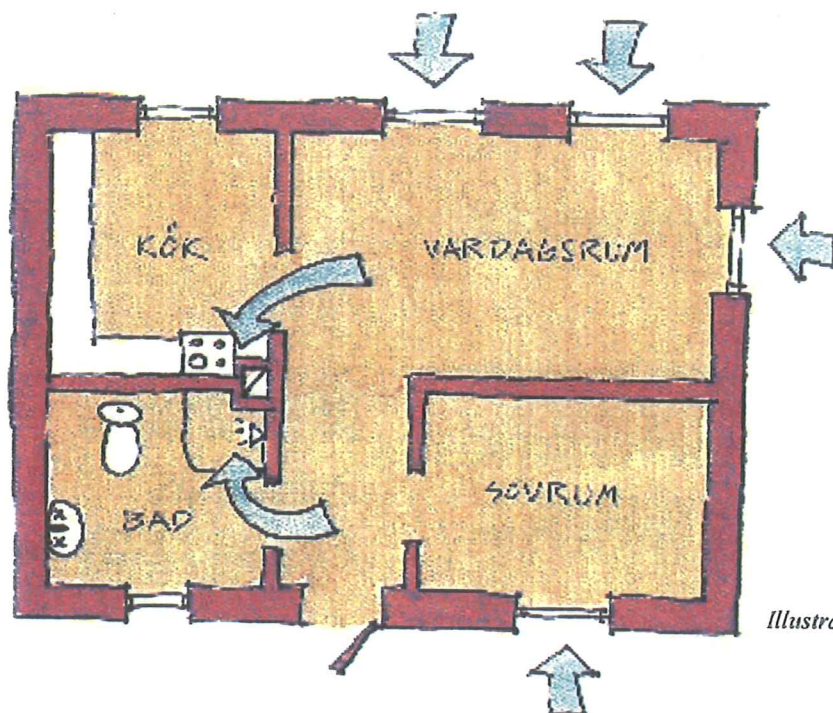


Illustration: Per Lewis-Jonsson

Frisk luft ska komma in i ventiler i ytterväggar eller vid fönstren i sovrum och vardagsrum. Om det inte finns några sådana ventiler bör du tala med din fastighetsskötare. Luften rör sig sedan genom bostaden och tar med sig fukt och föroreningar för att slutligen sugas ut i kök och badrum.

## Tips för bra luft inomhus

### Se till att vädra

Det enklaste sättet att byta ut luften inomhus är att vädra. Men vädra bara korta stunder och låt inte fönstren stå öppna hela dagen. Öppna inte köksfönstret vid matlagning. Matos sprids då i resten av bostaden. Öppna i stället ett fönster i intilliggande rum och ha köksdörren något på glänt.

Låt inte badrumsfönster stå öppet, utan vädra bara några minuter efter du har duschat eller badat och stäng sedan fönstret igen. Ställ upp dörren till badrummet. Då fungerar ventilationen på bästa sätt.

Se till att alla ventiler är öppna och rengör dem med jämna mellanrum.

Alla ventiler ska vara öppna så mycket som möjligt. Om du tycker att det drar kallt från ventiler i vardagsrum eller sovrum kan du stänga dem tillfälligt, men glöm då inte att öppna dem igen när du lämnar rummet. Frånluftsventiler i kök och badrum ska alltid vara öppna! Rengör frånluftsventilerna i kök och badrum med jämna mellanrum.

Ventilen i kök kan ibland vara ersatt med en köksfläkt. Filtret i fläkten ska rengöras regelbundet. Om du är osäker på hur man gör – kontakta fastighetsägaren.



**Göteborgs Stad**  
Miljö

Miljöförvaltningen Göteborgs Stad  
Karl Johansgatan 23, 414 59 Göteborg  
Tel: 031-368 37 00, Fax: 031-368 38 22  
[www.goteborg.se](http://www.goteborg.se)

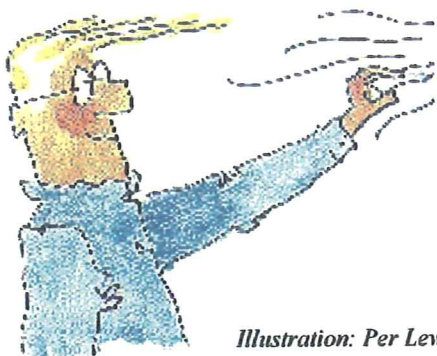


Illustration: Per Lewis-Jonsson

### Undvik för mycket fukt

Om den fuktiga luften inte sugs ut från badrummet finns det risk för fukt- och mögelproblem. Var sparsam med vattnet och torka golv och väggar när du har duschat. En gummiskrapa fungerar bra.

Använd gärna ett duschdraperi. Häng inte heller mycket tvätt på tork i lägenheten. Fukt och mögel inomhus är inte bra för hälsan.

### Tala med fastighetsägaren

Fel på ventilationen ska åtgärdas av fastighetsägaren. Regelbunden kontroll av ventilationen ska göras enligt lag (Obligatorisk ventilationskontroll – OVK). Det är fastighetsägarens ansvar att åtgärda brister, t.ex. att rensa ventilationskanalerna. För att undvika fukt- och mögel-skador bör fastighetsägaren informera hyresgästerna om hur ventilationen fungerar och ska skötas.

Fläktar och torktumlare får inte installeras utan fastighetsägarens godkännande. Den som själv sätter in t.ex. en köksfläkt kan förstöra ventilationen för sina grannar.

### Några enkla tips för att göra luften inomhus bättre

- Håll ventiler öppna
- Rengör ventilerna med jämna mellanrum, speciellt i kök och badrum
- Torka upp fukt från väggar och golv efter att du har duschat
- Ha dörren på glänt till badrummet för att göra ventilationen bättre

### VILL DU VETA MER?

Kontakta miljöförvaltningen,  
tel 031 – 368 37 00

